

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1

1 maximumscore 1

oligopolie

Voorbeelden van een juiste verklaring zijn:

- Er is sprake van een beperkt aantal (twee) aanbieders.
- Toetreding tot deze markt is moeilijk.

2 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- Prijs bij doelstelling maximale totale winst:

$$MO = MK$$

$$-0,24Q + 62,4 = 12$$

$$Q = 210$$

1

- $P = -0,12 \times 210 + 62,4 = \text{€ } 37,20$

1

3 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$TO = 95.000 \times 10 = 950.000$$

$$TK = 6 \times 95.000 + TCK$$

break-even wordt bereikt als $TO = TK$

$$950.000 = 570.000 + TCK$$

$$TCK = 380.000$$

4 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- De dominante strategie van beide veerdiensten is 'prijs verlagen' 1
- De marktaandelen worden dan hetzelfde als in de situatie waarbij de prijzen gelijk waren gehouden, maar bij een gelijke totale marktafzet zal door de prijsdaling de omzet voor beide partijen afnemen 1
- Het maken van een prijsafspraken om de prijzen gelijk te houden kan deze omzetsdaling voorkomen 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2

5 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- technologische ontwikkeling
- scholing
- toenemende specialisatie

per juist antwoord

1

6 maximumscore 1

nivellerend effect

“De inkomensongelijkheid is bij het secundair inkomen in de betreffende 35 jaar minder toegenomen dan bij het primair inkomen.”

7 maximumscore 2

- (A) primair inkomen
- (B) overdrachtsinkomen
- (C) secundair inkomen

indien drie juist

2

indien twee juist

1

indien minder dan twee juist

0

8 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een persoon met een eigen onderneming (zelfstandige) kan verlies maken en dus een negatief inkomen hebben.

9 maximumscore 1

$$\frac{€ 23.300}{1,74} \times 7,09 = € 94.940,80$$

Opmerking

Een andere juiste manier van afronden ook goed rekenen.

ook goed:

Een verschil van € 20.000 in inkomen (linker as) komt overeen met een verschil van 1,5 meter in lengte (rechter as).

$$\frac{20.000}{1,5} \times 7,09 = € 94.533,33$$

10 maximumscore 2

- bij (1) 37 1
- bij (2) schever 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3

11 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Averechtse selectie treedt in dit verband op als vooral mensen met een hoog gezondheidsrisico zich laten verzekeren. Zorgverzekeraars hebben dan voornamelijk 'slechte' risico's in portefeuille en krijgen daardoor te maken met kostenstijgingen per verzekerde. (Om die kosten te kunnen dekken verhogen de zorgverzekeraars de premies.)

12 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

Benadis

Klanten die hun gezondheidstoestand positief inschatten kunnen met het invullen van de vragenlijst korting verdienen. Hierdoor zal Benadis vooral goede risico's aantrekken (klanten met een gezonde leefstijl).

Vizaget

Vooraf klanten die hun gezondheidstoestand positief inschatten zullen gebruikmaken van een verzekering met no-claimkorting. Hierdoor trekt Vizaget vooral goede risico's aan.

13 maximumscore 2

Voor beide mogelijke antwoorden is een juiste toelichting mogelijk.
bevorderen

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

De no-claimkorting zal mensen aantrekken die verwachten weinig claims te hoeven indienen en daarmee mogelijk netto bijdragers zullen zijn aan de verzekering (zelfs al zal voor hen de te betalen premie in de loop der jaren afnemen).

verminderen

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Verzekerden die slechts weinig claims indienen, krijgen in de loop der jaren korting op de premie. Verzekerden uit deze groep betalen daardoor naar verhouding minder dan verzekerden met meer claims per jaar (en hiermee vermindert de onderlinge solidariteit).

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

14 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste uitleg zijn:

- Door technologische ontwikkelingen / nieuwe apparatuur worden nieuwe behandelmethoden mogelijk die duurder zijn.
- Door technologische ontwikkelingen kunnen aandoeningen behandeld worden die in het verleden niet (of minder uitgebreid) behandeld konden worden, waardoor de uitgaven aan ziektekosten stijgen.
- Door technologische ontwikkelingen kunnen patiënten langduriger behandeld worden, waardoor de uitgaven aan ziektekosten stijgen.

15 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- $\frac{90}{52,5} \times 100 = 171,4$ 1
  - $\frac{171,4}{125,5} \times 100 = 136,6$
- De uitgaven aan gezondheidszorg stijgen reëel met 36,6% 1

Opmerking

Een andere juiste manier van afronden ook goed rekenen.

16 maximumscore 3

De te beoordelen aspecten zijn correct uitgewerkt.

- Een voorbeeld van een juiste uitleg is:
Door het verhogen van het eigen risico moet de verzekerde een groter deel van de ziektekosten zelf betalen, waardoor deze in sterkere mate zal proberen deze kosten te beperken 1
- Voorbeelden van een juist antwoord zijn: 2
  - bepaalde soorten schade gedeeltelijk of geheel uitsluiten van vergoeding

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:
Gezondheidsschade als gevolg van bijvoorbeeld alcoholgebruik of roekeloos gedrag wordt niet vergoed, waardoor mensen ertoe worden aangezet om dit soort gezondheidsschade te beperken.

of

- invoeren van een bonus-malussysteem
- Een voorbeeld van een juiste uitleg is:
Een verzekerde hoeft minder premie te betalen naarmate deze minder claimt. Hierdoor wordt de verzekerde ertoe aangezet om gezondheidsrisico's te beperken.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4

17 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste uitleg zijn:

- Door invoering van accijns op de consumptie van verzadigde vetten worden de maatschappelijke kosten (zoals kosten van behandeling van hart- en vaatziekten die de eigen bijdrage van de patiënt te boven gaan, deels) doorberekend aan de gebruiker.
- Door de accijns wordt de consumptie van verzadigde vetten duurder, waardoor de vraag afneemt en de maatschappelijke kosten (rond de behandeling van hart- en vaatziekten) verminderen.

Opmerking

Zonder vermelding van ‘maatschappelijke kosten’ geen scorepunten toekennen.

18 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- berekening nieuwe evenwichtsprijs: $2P - 8 = -P + 8 \rightarrow P = 5,33$ 1
- nieuwe evenwichtshoeveelheid: $Q = -5,33 + 8 \rightarrow Q = 2,67$ 1
- procentuele afname: $(2,67 - 4) / 4 \times 100\% = 33,3\%$ (afgerond) 1
(De doelstelling wordt dus bereikt)

19 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- accijns is € 2 1
- de hoeveelheid is met een derde afgenomen: van $Q = 4$ tot $Q = 2,67$
daarbij hoort een vraagprijs $P = -2,67 + 8 = 5,33$
de prijs stijgt met € 1,33 ($€ 5,33 - € 4$)
- De accijns is doorberekend voor $\frac{1,33}{2} \times 100\% = 67\%$ 1

Opmerking

Een andere juiste manier van afronden ook goed rekenen.

20 maximumscore 2

grafiek 4

Opmerking

Uitsluitend 2 of 0 scorepunten toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
21	maximumscore 2	
	bij (1) minder	
	bij (2) steiler	
	bij (3) niet	
	indien drie juist	2
	indien twee juist	1
	indien minder dan twee juist	0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5

22	maximumscore 2 Een voorbeeld van een juiste uitleg is:	
	• Afhankelijk van het consumentenvertrouwen stellen huishoudens hun consumptie bij	1
	• Als gevolg hiervan kan de productie (conjunctuur) veranderen	1
23	maximumscore 2 Een voorbeeld van een juiste uitleg is:	
	• In het geval van een neergaande conjunctuur neemt de werkloosheid toe, waardoor bij mensen inkomen wegvalt	1
	• Werkloosheidsuitkeringen vangen deze inkomensterugval (gedeeltelijk) op, waardoor de bestedingen minder sterk zullen afnemen	1
24	maximumscore 2 Een voorbeeld van een juiste uitleg is:	
	• Oplopende binnenlandse inflatie kan leiden tot verslechtering van de internationale concurrentiepositie	1
	• met als gevolg een afname van de export / toename van de import (en een verslechtering van het saldo op de lopende rekening van de betalingsbalans)	1
25	maximumscore 3 bij (1) uitgaven bij (2) lopende rekening bij (3) risico-avers gedrag bij (4) reële bij (5) daalt	
	indien vijf juist	3
	indien vier juist	2
	indien drie juist	1
	indien minder dan drie juist	0
26	maximumscore 3 Een voorbeeld van een juiste uitleg is:	
	• Beleggers zullen hun geld van Indiase (spaar)rekeningen halen en op spaarrekeningen in de VS zetten	1
	• De vraag naar dollars stijgt (Indiase roepies worden omgezet in Amerikaanse dollars) wat leidt tot een hogere wisselkoers van de dollar ten opzichte van de roepie	1
	• Uit de VS geïmporteerd goud en gouden sieraden, geprijsd in roepies, worden hierdoor voor Indiase burgers duurder	1